

podobo sv. Vida v rokah derže pripravljeno imeli. Na to je bilo s procesijo vpeljanje nebeskega mladenčca sv. Vida, kterege je neki Andrej, učenec Antona Zajca, tako lepo naredil, da se mu na obrazu besede sv. pisma berejo: „Kako lep je čisti rod v svoji svetosti, ker pri Bogu in ljudéh hvalo ima.“ V tron altarja je Anton Zajec podobo sv. Vida postavil. Ko se je odgernilo zagrinjalo, so bile vsem pričujočim solze veselja v očéh. Med péto véliko mašo so gosp. dekan že tako za božjo hišo unete farmane s tako milo, zraven pa tudi gorečo besedo tako unemali, da bomo prihodnje leto z Božjo pomočjo v naši cerkvi vse novo imeli. Ko je bila slovesna božja služba končana, smo se podali v farovž, in smo sedli k obedi. Ker pa brez vinca ni nobene prave veselice, smo pili zdravíce vsem gospodom, katerim gré naša čast in hvala. Spodobilo se je pa tudi, da naših verlih farmanov nismo pozabili, zato je tudi njim veljal poln kozarec. Tako smo židane volje sklenili veseli dan.

Šent Vidski hribovc.

V Suhoru 3. avgusta. — f — Ko sem o sv. Jurji tega leta po hudi bolezní po volji svojih naprejpostavljenih prevzel novo Suhorsko faro sv. Jožefu posvečeno, mi je bila s tim naložena zares težavna butara. Dobil sem cerkev do čistega prazno. Ni imela ne altarjev, ne oken, ne duri, ne druge priprave. 27. dan aprila proti večeru se pripeljem na svojo faro, stopim v cerkev, poklekнем na štabljo, povzdignem oko proti mestu, na katerem bi imel stati altar, in poskušam moliti. Pa slabost me premaga, pred oči mi stopi težavno delo, katero me čaka, čutil sem svojo slabost in nemožnost, serce mi vpada, solze me polijó. Ko se spet nekoliko zavém, grém v farovž, pa tudi ondi sem le malo našel tolažila. Vežnih vrat mi ni bilo treba zapirati, ker jih ni bilo, ne v keldru ničesa pod ključ devati, ker ni bilo ne ključa ne ključavnice. Zidanje je bilo res lepo, toda golo, kakor v puščavi. Ljudstvo se veseli, ko zdaj po dolgem čakanji lastnega duhovnega pastirja dobí, meni pa se žalosti serce topí. — Na 2. dan maja je bilo napovedano blagoslovljenje cerkve in slovesno vpeljevanje fajmoštra na faro. Skor nemogoče se mi je zdelo, v štirih dneh naravnati toliko, da bi se zamogla spodobno obhajati ta slovesnost. K sreči pridejo iz Šentruperta visokočastiti gosp. dehanť V. Vouk, ter mi pomagajo, da se za silo v cerkvi poskerbí toliko, kolikor je bilo neobhodno potreba, da se je zamogla v njej obhajati služba božja. — 2. dan mesca maja mine, ž njim vred mine tudi blagoslovljenje cerkve in vpeljevanje fajmoštra na novo faro; pa težave niso še minule, skerbi tudi niso še pošle. Farmani me hodijo tolažit, mi upanje dajat, ker so me sploh le žalostnega vidili in otožnega. Dobro mi je djala njih tolažba; prišla je iz dobrega serca; skerbí in težav pa mi le vendar ni odgnala. Na 27. dan junija že je bila odločena birma in posvečevanje cerkve v Suhoru. Treba je bilo cerkev in farovž postaviti v tak stan, da bi bilo mogoče, spodobno sprejeti prevzvišenega Birmovavca in Posvečevavca cerkve; treba je bilo otroke pripravljati za sv. birmo, za prvo spoved in prvo sv. obhajilo. Zares žetev velika, delavcov pa malo, ker sem bil sam. K tem pritisne parkrat še bolezen, katero sem našel po prehlajenji, ker sem mogel v odperti cerkvi otroke podučevati, v odperti cerkvi službo božjo opravljati. Vedno bolj mi je pešala serčnost, vedno bolj me lovila maloserčnost. Včasih me je imelo tako hudo, da ni dosti več manjkalo, in obnemogel bi bil, ako bi me Bog ne bil podpiral in dobri ljudje. Njih Milost, prevzvišeni gospod knezoškof, za Bogom res največji dobrotnik, ter utemelitelj naše fare, naše cerkve in našega farovža, so nam poslali 1 kelih, 1 ciborij, 1 monštranco, 1 kadilnico, mašne bukve in nekoliko mašnega oblačila za prvo silo. O kako se mi je serce vzdigovalo, ko so mi častiti gosp. dehanť Vouk izročili vse te reči! Na stroške Njih Milosti so se jeli staviti tudi altarji, in podobar, gosp. Tavčar iz Idrije, dobra — poštena duša ki je, je

le zavoljo moje nadležnostjo, in da bi me bil tudi on po svoji moči razveseljeval v mojih težavah, si je prizadjal tem več truda in stroškov, da nam je naredil prav lično in čisto delo, akoravno mu je pri tem le zguba kazala. — Nek prijatelj v Ljubljani mi daruje lep roket (koretelj). Gotovo on sam ni mislil, kako močno mi je ž njim vstregel, ker takrat še nobenega nisem imel. Bog sam vé, kolikokrat sem ga imel v spominu za ta mili dar. — Drug prijatelj iz Loke, kteremu sem nekoliko potožil svoje težave, mi pošlje cel zaboj cerkvene oprave s tolaživnim preserčnim pisemcom. Tako mi je lepa pripomoč dohajala od več strani, ktere nikoli pozabili ne bomo. Na sv. Alojzija dan smo imeli sv. mašo na altarji sv. Alojzija za našega milostljivega gospoda knezoškofa in vse druge dobrotnike naše; pa tudi o drugih priložnostih ne jenjamo moliti za njih blagor in srečo! — Da so suhorski farmani res hvaležni, se vidi iz tega, ker so se nekterim pričujočim solze lesketale v očéh, ko smo odperli zaboj iz Loke poslan in prebrali milo pisemce; drugi pa so glas zavzdignili rekoč: „Bog jim plačaj, Bog jim poverni vsem našim dobrotnikom!“ K tem pristavim tudi jaz svoj: „Bog plačaj!“ zakaj vsakega posebej zahvaliti ne morem, ker mi niso znani. Povem pa, da sem bil tega lepega darú bolj vesel, kakor bi bil jaz sam za se ne vem kaj dobil. Da so suhorski farmani res hvaležni, se je skazalo tudi v tem, da jih je prišlo sv. Alojzija dan prav obilo k sv. maši, akoravno je bil delaven dan in dela ravno takrat ne premalo. — Da so suhorski farmani res hvaležni, se je poterdilo tudi o prihodu in odhodu Njih Milosti, prevzvišenega gosp. knezoškofa, ker so se v vsem obnašali lepo in spodobno. Sosebno pri odhodu je bilo milo gledati, ko je po sv. maši, katero so imeli Njih Milost sami v jutro po posvečevauji naše farne cerkve, cela zbrana množica klečala ob cesti lepo zverstena, na eni strani možki in na drugi ženske, cerkvena ključarja pa sta pred kočijo pokleknila, in to, kar je vsem v sercu igralo, z besedo naznanila, ter se lepo zahvalila Njih Milosti za vse preobilne dobrote, novi suhorski fari pred drugimi podeljene. Vém, da se je moglo Njih Milosti serce rajskega veselja topiti, ko so vidili pred seboj toliko hvaležnih serc, in berž ko ne jih je ta hvaležnost nagnila, da so veleli tudi suhorske turne kriti z kositarjem, ker se dosedajna opeknata streha ni poterdila na tolikanj silnem viharji, kakoršnem je izpostavljena fara suhorska. Res je to spet nova velika dobrota revnim suhorskim farmanom, katerim pá še vendar le vsem tem obilnim dobrotam vkljub ostane veliko dela in obilno stroškov, preden bo njih fara oskerbljena in previdena z vsem, kar še potrebuje. Nič ne rečem, da pri farovžu ni še ne štale (ta, ki je, je le za silo v nekem keldru pod farovžem), ne poda, ne senice, ne drugega potrebnega poslopja; tudi ne govorim od potratnega popravila na strehah potrebnega, ker že samo tega, kar še v cerkvi pogrešamo, je več ko preveč. In pri tem pa ljudstvo tako nezmerno revno. Le v eni sami vasi, ki šteje kakih 40 hiš, so bili nedavno razun treh vsi drugi zarubljeni zavoljo zastalnih davkov. Če si je tudi eden ali drugi sam zadolžil svojo revšino, vsi si je gotovo niso sami krivi. Zaporedoma nastale slabe letine in nemila toča o minulih poslednjih dveh letih so jih do dobrega razdjale. Radi bi delali, kar še manjka; pa revšina jih tare in nazaj derží. Res so potrebni tuje pomoči; pa so je tudi vredni, ker so hvaležni.

Novičar iz raznih krajev.

Iz Dunaja. „Wiener Ztg.“ od 10. t. m. razkazuje dohodke in stroške celega cesarstva v letu 1857. Vseh dohodkov skup je bilo 298 milijonov, 295 tavžent in 247 fl., stroškov pa 340 milijonov, 829 tavžent in 715 fl.; presegli so tedaj stroški dohodke za 42 milijonov, 533 tavžent in 868 fl. V letu 1856 so bili stroški za 62 milij., 353 tavžent in 667 fl. večji. Dohodkov je bilo lansko leto navadnih

za 275 milijonov, 900 tavžent in 860 fl., nenavadnih pa za 22 milijonov, 394 tavžent in 987 fl. Neposredni davki so dali 94 milijonov, 770 tavžent in 656 fl.; posredni pa 152 milijonov, 399 in 274 fl. Med neposrednimi davki je dal največ gruntni davek, namreč 63 milijonov, 242 tavžent in 146 fl.; hišni davek je dal 11 milijonov, 719 tavžent in 486 fl.; davek od obertnije 9 milijonov, 892 tavžent in 863; davek od premoženja (dohodnina) 9 milijonov, 763 tavžent in 300 fl. Vsi ti davki so dali 1857 2 milijona, 638 tavžent in 844 fl. več kakor v letu 1856. Med posrednimi davki je donesla porabnina (Verzehrungssteuer) največ, namreč: 36 milijonov, 934 tavžent in 335 fl. (čez 4 milijone več kakor 1856); štampelj, takse in plače od pravnih opravil so dale 30 milijonov, 981 tavžent in 982 fl.; sol 26 milijonov, 905 tavžent in 465 fl.; tabak 26 milijonov, 686 tavžent in 126 fl.; coli 18 milij., 786 tavžent in 427 fl. Posredni davki so dali 1857 3 milijone, 513 tavžent in 815 fl. več kakor 1856. Med nenavadnimi dohodki so dale takse za oprosteno od vojaščine 17 milij., 59 tavžent in 603 fl. — Kar stroške utiče, so prišli navadni do 324 milijonov, 686 tavžent in 875 fl., nenavadni pa na 16 milij., 142 tavžent in 840 fl. Cesarski dvor je prizadjal 9 milijonov, 104 tavžent in 24 fl., ministerstvo unanjih zadev 2 milijona, 78 tavžent in 151 fl., ministerstvo notranjih zadev 29 milijonov, 471 tavžent in 304 fl., ministerstvo dnarstva 24 milijonov, 106 tavžent in 848 fl., ministerstvo pravosodja 15 milijonov, 882 tavžent in 99 fl., ministerstvo bogočastja in šolstva 5 milijonov, 482 tavžent in 418 fl., ministerstvo kupčijstva 21 milijonov, 822 tavžent in 844 fl., armadno nadpoveljstvo 106 milij., 890 tavžent in 19 fl., najvišja policijska oblastnija 10 milijonov, 527 tavžent in 393 fl. in potrebe za državni dolg 91 milijonov, 786 tavžent in 986 fl. Med posamnimi stroški so najzanimivši: za armado v domačih deželah 98 milijonov, 562 tavžent in 856 fl., obresti za državni dolg 74 milij., 905 tavžent in 316 fl., politično oskerbovanje v kronovinah 22 milijonov, 448 tavžent in 265 fl., za sodno oskerbovanje v kronovinah 15 milij., 179 tavžent in 127 fl., za ceste 12 milijonov, 771 tavžent in 500 fl., za finančno stražo 7 milij., 500 tavžent in 915 fl., za žandarmerijo 6 milijonov, 972 tavžent in 682 fl., za finančne vodstva in prokulture 6 milijonov, 865 tavžent in 198 fl., za mornarstvo 5 milijonov, 444 tavžent in 343 fl.

— C. k. ministerstvo notranjih opravil je ukazalo, da naj se brez odloga za to skerbi, da se sodništvo čez več prestopov kazenske postave pri vseh političnih in policijskih oblastnijah kakor tudi pri magistratih večjih mest že 1. septembra 1858 začne.

— Kakor „Sedmica“ piše, nameravajo učenci slavnega gosp. dr. Miklošiča na Dunaju z njegovim privoljenjem njegovo podobo izdati.

Iz Lvova. Bilo je v raznih časnikih brati, da je bila v Lvovu pred nekimi meseci poskušnja ustaje zadušena. 5. t. m. je bila sodna preiskava deležnikov te zarotije sklenjena. Bili so večidel študentje, katerih je bil en sam čez 20 let star, najmlajši pa še 14 let ni imel. Vse hudobno početje teh fantalinov je bila vojaška igra, kateri so pa po nesreči dali tudi nekako politično poméno. Pogovorili in zarotili so se, da bo vsaki njih vsaki mesec dva zarotnika pridobil; domišljevali so si, tako v kratkem času 7000 zarotnikov nabrati. S temi bi bili na noge stopili, pa brez dnarjev, ker na te pri taci priložnostih nihče ne misli, pa tudi brez orožja. Njih namen je bil, Galicijo od avstrijskega cesarstva odtergati in iz nje posebno kraljestvo napraviti. Najstareji med njimi, Aleksander Danilovič si je domišljeval, da je potómeč poljskega kralja Sobieskega in da mu krona novega kraljestva ne more oditi; drug je povedal sodnikom, da je bil prepričan, da bi bil najmanj knez v

novem kraljestvu, še drug je mislil, da bo dobro jedel in pil pa nič delal in nič davkov ne plačeval. Iz petih fantalinov je bilo sestavljeno skrivno svetovavstvo, v katerem je sedel tudi še ne 14 let star fantek, kateri je prvo noč, ko je bil v ječo sam vtaknjen, jokal in vpil, ker se je bal, da bi ga bav bav ne uzél. — Deržavni pravdnik je dokazoval v dobro sestavljenem govoru, da je dostikrat v majhnih početkih kal škodljivega semena, in nasvetoval, mlade hudobneže zavoljo velike izdaje obsoditi. Zagovorniki so bili trije, med katerimi je dr. Rodakovski sodnikom na serce položil in jih opomnil, iz neumnih, lahkomišelnih fantalinov ne zanimivih političnih mučencov delati. — Obsodili so najstarejšega v smert, 7 družih na pet let, najmlajega pa za en mesec v ječo. Sicer pa so bili vsi milosti presvitlega cesarja priporočeni.

Iz Černe gore. Bivši predsednik črnogorskega staršinstva in knezov stric, Juri Petrovič, se je po prizadjanju avstrijske vlade s knezom Danilom in njegovim bratom Mirkom spravil in se verne iz Zadra, kjer je več časa živel, v svojo domovino. Knez je obljubil, mu celo njegovo premoženje nazaj dati.

Od črnogorske meje. Komisija za uravnanje meje med Černo goro in Turčijo je imela 21. julija svojo prvo sêjo v Dobrovniku. Preden bo svoje delo dokončala, bo preteklo več ko četert leta.

Iz Nemškega. Pruski kralj, kateri biva zdaj v Tegernsee na Bavarskem, je zopet huje zbolel. Putka se ga je lotila in malo ali celo nič ni upanja več, da bi še kdaj vlado prevzél.

Iz Francozkega. Cesar in cesarica sta zapustila Cherbourg in se podala v Brest po morju. Povsod so jima napravljali veselice in slovesnosti. Tako sta imela željo, v mesticu Quimper viditi bretonski ples. Zavoljo tega je izpisal župan mesta finisterskega oklic, v katerem pravi: Cesar in cesarica želita zlo viditi vse, kar zadeva šege in navade naših krajev, in veselita se, med našimi verlimi kmeti biti. Zavoljo tega sta si izvolila med vsem, kar je njima v čast mesto napravilo, plés. Pri tem plesu naj bodo tedaj zgolj kmetje deležni.

Iz Angležkega. 11. avgusta so se v kilkeniskem okraju kmetje in drugi hudovoljneži spuntali. Gredé od kraja do kraja so razbijali kmetijske orodja in terpinčili posestnike.

Iz Egipta. Nekdo je hotel vice-kralja umoriti. Našli so ga v njegovi postelji skritega. Brez odloga so ga za eno glavo prikrajšali.

Iz Indije. Vročina je minula, namesti nje je pa nastopilo deževno vreme, katero brani nadaljevanje vojske.

Iz Kine. Angležki in francozki odposlanci so se z kinežkimi pooblastenci sošli. Ti so prav prijazni, slišati pa nečejo nič od tega, da bi se Evropejci v Peking pripušali. Če se ne bo dalo z dobrim nič opraviti, bodo šli Angleži in Francozi s silo naprej. Admirala pa sicer že komaj pričakujeta še več pomoči iz Evrope, ker imata zdaj premalo vojakov, da bi mogla uspešno kaj opraviti. Ena pa je tû čudna: Angleži in Francozi pravijo, da so prišli kot prijatli, bombardirajo pa vendar kinežke mesta, kakor če bi bila črna vojska s Kino!

Ličen česk kolovrat je viditi v pisarnici kmetijske družbe v Ljubljani. Naredil ga je rajni mojster českih kolovratov, stari Unglert, ne le prav lično, ker je likan (politiran), temuc tudi prav dobro, ker prede prejo tanko kakor svilo. Za darilo kakošni pridni gospodinji ali nevesti je vés pripraven; veljá le 5 goldinarjev z vso pripravo vred. Kdor ga imeti želí, naj se hitro oglasi.